

բազմութիւն արուեստներ, որոց միայն նախատիպն պարզեւած է մեզ բնութիւնը: Հետեւելով բնութեան կազմարին, մարդկային բանականութիւնը հնարած է բազմութիւն ստացուածներ մեր կարօտութեան և հանդիստութեան համար: Դարձեալ բնութիւնն է որ պարզեւած է մեզ, ոչ միայն բանականութիւն, այլ եւ մարմնոյ կազմուածին այնպիսի ձեւը, որ հանգստի և յարմար է մեր հոգւոյ հանգամանայ: Մինչդեռ միւս կենդանեաց գլուխն դէպ ՚ի յերկիր խոնարհած է: Աստուած բարձրացող մարդոյ դէմքն, եւ կամեցաւ որ նա հայի դէպ յերկինս, եւ իւր աչքերն ուղղուած լինին դէպ յաստեղս:

Աստուած՝ Տիեզերաց արարչագործութեան և կարգադրութեան ժամանակ, միշտ իրեն նպատակ ունեցած է մարդն: այս՝ փութով և առանց խորհրդոյ գործուած արարք մը չէ: Այս ճշմարտութիւն մ' է: Աստուած սիրեց զմեզ և կը սիրէ միշտ, Նա դրած է զմեզ տիեզերաց մէջ կարգադրութիւնն պահելու: կարելի չէր որ Նա բարձրացներ զմեզ առաւել քան զայս: Ուրեմն, որպէս զի մարդ զինքն տարբերէ միւս կենդանիներէն, պարտական է ՚ի գործ զնել իւր բոլոր կարողութիւնն այնպիսի կեանք մ' ունենալու, որ յարմար լինի իւր արժանաւորութեան և տարբեր անասնոց կեանքէն, որք ՚ի բնութենէ միմիայն զգացողութիւն ստացած են:

Ինչպէս ձին որոշուած է արշաւանաց համար, եղն երկրագործութեան, շունը որսորդութեան, նոյնպէս մարդըն ստեղծուած է երկու նպատակի համար, այն է խորհելու և բանակարութեան համեմատ ապրելու համար: Ահա այսու կը հաստատուի պատիւն, որ աշխարհի վրայ մարդոյ միակ եւ

ճշմարիտ բարիքն է: Այսովհետեւ մարդոյ երջանկութիւնն կախումն ունի ոչ թէ իւր ստացուածոց շատութենէն կամ բազմութիւն փաղաքշողներ ունենալէ, այլ իւր առաքինութենէն: Արդ՝ մարդը այն ատեն առաքինի կարէ լինիլ, երբ իւր բարոյականութիւնն վարժ և ընտելացած է բնութեան կանոնաց հետեւելու: Ահա՛ այս է, որ կը կոչուի պատիւ, այս է, որ կ'անուանի առաքինութիւն, զոր մոռանալն պատկառանք և ամօթ կը պատժառէ:

Թարգ. Դ. Գաղ.

Գ. Տ. Յ. Իսմայէլյի:

Գ Ի Ս Ա Ի Ո Ր

Ամուսնի մէջ երեւցող Գիսաւորը, ինչպէս հոս, անշուշտ և գաւառնէրը ռամկին մեծ երկիրներ կը պատճառէ: Մէք չեմք զարմանար որ տալիս 18 դարեան բրիտանեթութենէ զինի գիսաւորներու երեւումը մեծ սոսկում կը պատճառէ ռամկի հասարակութեան վերայ: Վասն զի գիտեմք, որ հնարմատ նախադաշարում ներն հասարակութեան համար տեսակ մի կրօնք դարձած են, և նորա միտքէն կանխակալ կարծիքները քերելը խիստ դժուարին է: դու որչափ որ կ'ուզես համոզելու աշխատէ՝ թէ այսպիսի երեւոյթներն բնական են, Գիսաւորներն տեսակ մի մոլորակներ են, որք ըստ գիտնոց սպիտակագոյն շոգիէ կազմուած են: որչափ կ'ուզէ լսէ, թէ նոքա կարող չեն ապագայ չարեաց կամ աղէտից նշան լինիլ, նա ևս կ'աշխատի զքեզ համոզել, կ'ըսէ, որ Էֆէթլէի մէջ գրուած է, որ այս Գիսաւորի երեւնալը պատերազմի նշան է: կամ երբ լուսնոյ խաւարում պատահ

հի, կ'ըսէ, որ սովու նշան է, երբ տրեգական սրածուլթեան:

Ի հարկէ ցաւալի է, որ տակաւին մարդկութեան խիստ մեծագոյն մասը այսպիսի խօլական յիմարութեամբ կը տառապի. ցաւալի է, որ տակաւին բրիտանեական կրօնը չ'է ունեցած սրտերու և մտքերու վերայ այն փրկարար ազդեցութիւնը, որով խալաւ կ'անկանին կը փշրին ամեն նախապաշարմանց անհիմն ամբարտակներն:

Այս օրինակ նախապաշարութեան հեթանոսական են, որովհետեւ աստուղանայական խաբեբայ արուեստին արդիւնք են, որ Քրիստոնէութեան շատ դարեր յառաջ Քաղդէացեաց մէջ ծաղկած էր եւ այս ամարսիշտ արուեստին հետեւողք կը յանդգնէին աստղերով հանդերձեալը գուշակել և ապագայ պատահարք ըստ զանազան դրից և երեւութից մօլորակաց: Ս. Գիրքը միշտ կը կշտամբէ այս արուեստին ստութիւնը և խաբէութիւնը: Նոյնպէս պարտաւոր են մեր Եկեղեցական հարք այս հեթանոսական նախապաշարմանց դէմ, որք անարգանք են աստուածային բարութեան և նախախնամութեան և մանաւանդ նուաստացուցիչ բրիտանեական ոգւոյն, զինիչ Ս. Աւետարանի զէնքերով: Պարտաւոր են նոքա փոխանակ անձնասիրութեամբ ժողովուրդը երկպառակելու, նորա բարոյական յառաջադիմութեան նպաստիչ. փոխանակ առաջնորդական անվերջանալի խնդիրներով գաւառները խռովելու, Աւետարանի կենաց խօսքով մոխրութիւն խեղճ ժողովուրդը, որ շատ տեղ ծաղկացնէ տգիտութեամբ բաղդի եւ ճակատագրի կը հաւատայ. շատ տեղ անմխիթար կը յուսահատի եւ շատ տեղ հմայական պատրանքներով իւր յաջողութիւնը կամ ձախորդութիւնը

կը կշռէ ի նախատինս Քրիստոնէական կրօնի, եւ ունշուշտ այս մասին մեծ պատասխանատուութեան ենթակոյ են Աւետարանի պաշտօնակոյ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Ս. մոյս 11 ին քաղաքիս մէջ մեռաւ Տէք անուն Անգղիացի երեւելի ճարտարապետն յետ միամենաց հիւանդութեան: Սոյն անձը Անգղիոյ տէրութեան կողմէն ղրկուած էր այս կողմերը հնութիւններ հետախուզելու: Կ'ըսուի թէ քաղաքիս արեւելեան կողմը գտնուած ժամանակ՝ արեգական տապէն կը վնասուի և այն կը լինի պատճառ իւր մահառիթ հիւանդութեան:

— 13. Օգոստոսիառ Կոյսեր գահակալութեան տարեդարձը չքեղ ճըրագավառութեամբ կատարուեցաւ: Նոյն օրը քաղաքիս բոլոր Հիւպատոսք ինչպէս մեր և Յունաց Ս. Պատրիարքունք Կաթալարութեան պալատը շնորհաւորութեան գնացին:

— 14. Յուլիէի մէջ հետեւեալ եղեռնագործութիւնը տեղի ունեցած է: Քաղաքին արեւելեան դրան առջեւ եղած գինեվաճառի խանութներուն մէկ խանութարանը չորս տեղէ վիրաւորեալ գտնուեցաւ. վերքերը գէշ են և ազատութեան յոյս չը կայ: Առաւօտուն վիրաւորեալը դադարի մէջ գնելով Յունաց վանք տարած են, որովհետեւ յունագաւան և Յունաստանցի եղած է զարնուածը: Ոճրագործը տակաւին չէ գտնուած:

— 21. Տեղս հասաւ Ռուսաց նախկին Հիւպատոս Պ. Քաթէմիքոֆ, որ ամսէ մը ի վեր Պոլիս կը գտնուէր: